ॐ नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ॐ

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्

Contents

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्वाद्यानं निरूपणं

🕉 नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः हृरिः 🕉

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्वाद्यानं निरूपणं

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्वाद्यानं निरूपणं

TS 5.5.1.1

यत् । एकंन । सङ्स्थापयतीतिं सं - स्थापयित । युक्त्स्यं । सन्तंत्या इति सं - तृत्यै । अविच्छेदायेत्यविं - छेदाय । ऐन्द्राः । पृश्चविः । ये । मुष्कृराः । यत् । ऐन्द्राः । सन्तिः । अग्निभ्य इत्यग्नि - भ्यः । आलुभ्यन्त इत्यां - लुभ्यन्ते । देवतांभ्यः । सुमदुमितिं स - मदंम् । दुधाति । आग्नेयीः । त्रिष्टुभः । याज्यानुवाक्यां इतिं याज्या - अनुवाक्याः । कुर्यात् । यत् । आग्नेयीः । तेनं । आग्नेयाः । यत् । त्रिष्टुभः । तेनं । ऐन्द्राः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्भ्यै । न । देवतांभ्यः । सुमदुमितिं स - मदंम् । दुधाति । वायवे । नियुत्वंत इतिं नि-युत्वंते । तूप्रम् । एतिं । लुभते । तेजंः । अग्नेः । वायुः । तेजंसे । एषः । एतिं । लुभ्यते । तस्मात् । यद्रियर्ङ् । वायुः । तेजंसे । एषः । एतिं । लुभ्यते । तस्मात् । यद्रियर्ङ् । वायुः । त

TS 5.5.1.2

वातिं । तुद्रियर्ङ् । अग्निः । दुहृति । स्वम् । एव । तत् । तेजःं । अन्वितिं । एति । यत् । न । नियुत्वति इतिं नि - युत्वते । स्यात् । उदितिं । माद्येत् । यर्जमानः । नियुत्वति इतिं नि - युत्वते । भवति । यर्जमानस्य । अर्जुन्मादायेत्यर्जुत् - मादाय् । वायुमती इतिं वायु - मतीं ।

1

श्वेतवंती इति श्वेत - वृती । याज्यानुवाक्ये इति याज्या - अनुवाक्ये । भुवृतः । सुतेजस्त्वायेति सतेजः - त्वायं । हिर्ण्युगुर्भ इतिं हिरण्य - गुर्भः । सिमितिं । अवुर्तुत् । अग्रें । इतिं । आघारमित्यां - घारम् । एतिं । घार्यति । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पृतिः । वै । हिर्ण्यगुर्भ इतिं हिरण्य - गुर्भः । प्रुजापंतेरितिं प्रुजा - पुतेः । अनुरूपुत्वायेत्यंनुरूप - त्वायं । सर्वाणि । वै । एषः । रूपाणिं । पुशूनाम् । प्रतिं । एतिं । लुभ्यते । यत् । रमुश्रुणः । तत् । 2

TS 5.5.1.3

पुरुंषाणाम् । रूपम् । यत् । तूपुरः । तत् । अश्वांनाम् । यत् । अन्यतोदुन्नित्युन्यतंः - दुन्न् । तत् । गर्वाम् । यत् । अव्याः । इव । शुफाः । तत् । अर्वानाम् । यत् । अजः । तत् । अजानांम् । वायुः । वै । पुशूनाम् । प्रियम् । धामं । यत् । वायुव्यंः । भवंति । पुतम् । एव । एनुम् । अभीतिं । सुञ्जानाना इतिं सं - जानानाः । पुरार्वः । उपेतिं । तिष्ठुन्ते । वायुर्व्यः । कार्या(3)ः । प्राजापत्या(3) इति प्राजा - पत्या(3)ः । इति । आहुः । यत् । वायुव्यंम् । कुर्यात् । प्रजापंतेरितिं प्रजा - पतेः । इयात् । यत् । प्राजापत्यमितिं प्राजा -पत्यम् । कुर्यात् । वायोः । 3

TS 5.5.1.4

इयात् । यत् । वायव्यः । पुराः । भवंति । तेनं । वायोः । न । एति । यत् । प्राजापत्य इतिं प्राजा - पुत्यः । पुरोुडार्शः । भवंति । तेनं । प्रुजापंतेरितिं प्रुजा - पुतेः । न । एति । यत् । द्वादंशकपालु इति द्वादंश - कृपालुः । तेनं । वैश्वानुरात् । न । पुति । आग्नावैष्णुविमत्यांग्ना - वैष्णुवम् । एकांदशकपालुमित्येकांदश- कृपालुम् । निरितिं । वृपुति । दीक्षिष्यमाणः । अग्निः । सर्वाः । देवताः । विष्णुः । युज्ञः । देवताः । च । एव । युज्ञम् । च । एतिं । रुभुते । अग्निः । अवुमः । देवतांनाम् । विष्णुः । पुरमः । यत् । आग्नावैष्णुवमित्यांग्ना - वैष्णुवम् । एकांदराकपालुमित्येकांदरा-कपालुम् । निर्वपतीतिं निः - वपंति । देवताः । 4

TS 5.5.1.5

एव । उभुयतः । पुरिगृह्येतिं परि-गृह्यं । यजंमानः । अवेतिं । रुन्धे । पुरोडारोन । वै । देवाः । अमुष्मिन्नं । लोके । आद्र्ध्रुवन्न । चुरुणां । अस्मिन्न । यः । कामर्यत । अमुष्मिन्नं । लोके । ऋद्भुयाम् । इतिं । सः । पुरोडाशंम् । कुर्वीत् । अमुष्मिन्नं । एव । लोके । ऋद्भोति । यत् । अष्टाकंपालु इत्युष्टा - कृपालुः । तेनं । आग्नेयः । यत् । त्रिकृपाल इतिं त्रि - कुपालः । तेनं । वैष्णुवः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्धयै । यः । कामर्यत । अस्मिन्न । लोके । ऋद्भुयाम् । इतिं । सः । चुरुम् । कुर्वीत् । अग्नेः । घृतम् । विष्णोः । तुण्डुलाः । तस्मौत् । 5

TS 5.5.1.6

चुरुः । कार्यः । अस्मिन्न् । एव । लोके । ऋद्भोति । आदित्यः । भुवति । इयम् । वै । अदिंतिः । अस्याम् । एव । प्रतीतिं । तिष्ठति । अथो इतिं । अस्याम् । एव । अधीतिं । युज्ञम् । तुनुते । यः । वै । सुँवृथ्सुरिमतिं सं - वृथ्सुरम् । उख्यैम् । अभृंत्वा । अग्निम् । चिनुते । यथाँ । सामि । गर्भः । अवपद्यंत इत्यंव - पद्यंते । तादृक् । एव । तत् । आर्तिम् । एतिं । ऋच्छ्रेत् । वैश्वानुरम् । द्वादंशकपालुमिति द्वादंश - कृपालुम् । पुरस्तांत् । निरितिं । वपेत् । सुँवथ्सर इतिं सं - वथ्सरः । वै । अग्निः । वैश्वानरः । यथां । सुँवथ्सरमितिं सं - वृथ्सुरम् । आप्त्वा । 6

TS 5.5.1.7

काले । आर्गत इत्या - गृते । विजायंत इतिं वि - जायंते । एवम् । एव । सुँवृथ्सुरमितिं सं - वृथ्सुरम् । आुस्वा । काुले । आर्गतु इत्या - गृतुे । अग्निम् । चिनुतुे । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छृति । एषा । वै । अग्नेः । प्रिया । तुनूः । यत् । वैश्वानुरः । प्रियाम् । एव । अस्य । तुनुवैम् । अवेति । रुन्धे । त्रीणि । एतानि । हवी । षि । भुवन्ति । त्रयः । इमे । लोकाः । एषाम् । लोकानांम् । रोहांय ॥ 7

(युद्रियंङ् वायु - र्यच्छ्मंश्रुणस्तद् - वायो - र्निर्वपंति देवता - स्तस्मां - दा्हवा - ष्टात्रिर्श्शच) (A1)

TS 5.5.2.1

प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । प्रजा इतिं प्र - जाः । सृष्ट्वा । प्रेणा । अनुं । प्रेतिं । अविश्वत् । ताभ्यः । पुनः । संभवितुमिति सं - भवितुम् । न । अशकोत् । सः । अब्रवीत् । ऋद्भवेत् । इत् । सः । यः । मा । इतः । पुनः । सिचिंनविदितिं सं - चिनवेत् । इतिं । तम् । देवाः । सिमितिं । अचिनवन्न् । ततः । वै । ते । आद्र्ध्वन्न् । यत् । समिचिंनविन्नितिं सं - अचिनवन्न् । तत् । चित्यंस्य । चित्यंत्विमितिं चित्य - त्वम् । यः । एवम् । विद्वान् । अग्निम् । चिनुते । ऋद्भोतिं । एव । कस्मै । कम् । अग्निः । चीयते । इतिं । आहुः । अग्निवानित्यंग्नि - वान् । 8

TS 5.5.2.2

असानि । इति । वै । अग्निः । चीयते । अग्निवानित्यंग्नि - वान् । एव । भवति । कस्मैं । कम् । अग्निः । चीयते । इति । आहुः । देवाः । मा । वेदन्न् । इति । वै । अग्निः । चीयते । विदुः । एनम् । देवाः । कस्मैं । कम् । अग्निः । चीयते । इति । आहुः । गृही । असानि । इति । वै । अग्निः । चीयते । गृही । एव । भवति । कस्मैं । कम् । अग्निः । चीयते । इति । आहुः । पुग्नानिति पशु - मान् । असानि । इति । वै । अग्निः । 9

TS 5.5.2.3

चीयते । प्रशुमानितिं पशु - मान् । एव । भवति । कस्मैं । कम् । अग्निः । चीयते । इतिं । आहुः । सप्त । मा । पुरुंषाः । उपेतिं । जीवान् । इतिं । वै । अग्निः । चीयते । त्रयंः । प्राञ्चंः । त्रयंः । प्रत्यञ्चंः । आत्मा । सप्तमः । एतावंन्तः । एव । एनम् । अमुष्मिन्नं । लोके । उपेतिं । जीवन्ति । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । अग्निम् । अचिकीषृत् । तम् ।

पृथिवी । अब्रवीत् । न । मियं । अग्निम् । चेष्यसे । अतीतिं । मा । धक्ष्यति । सा । त्वा । अतिदुह्यमानेत्यंति - दुह्यमाना । वीतिं । धविष्ये । 10

TS 5.5.2.4

सः । पापींयान् । भृविष्युसि । इतिं । सः । अब्रवीत् । तथां । वै । अहम् । कृरिष्यामि । यथां । त्वा । न । अतिधक्ष्यतीत्यंति-धक्ष्यतिं । इतिं । सः । इमाम् । अभीतिं । अमृशत् । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पृतिः । त्वा । साद्यत् । तयां । देवत्या । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद् । इतिं । इमाम् । एव । इष्टंकाम् । कृत्वा । उपेतिं । अधत्त । अनंतिदाहायेत्यनंति - दाहाय । यत् । प्रतीतिं । अग्निम् । चिन्वीत । तत् । अभीतिं । मृशेत् । प्रजापंतिरितिं प्रजा-पृतिः । त्वा । साद्युतु । तयां । देवत्या । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद् । 11

TS 5.5.2.5

इति । इमाम् । एव । इष्टंकाम् । कृत्वा । उपेति । धत्ते । अनंतिदाहायेत्यनंति - दाहाय । प्रजापंतिरिति प्रजा - पतिः । अकामयत् । प्रेति । जायेय । इति । सः । एतम् । उख्यम् । अपृश्यत् । तम् । स्वृंथ्सरमितिं सं - वृथ्सरम् । अबिभः । ततः । वै । सः । प्रेतिं । अजायत् । तस्मौत् । स्वृंव्थ्सरमितिं सं-वृथ्सरम् । भार्यः । प्रेतिं । एव । जायते । तम् । वसंवः । अब्रुवन् । प्रेतिं । त्वम् । अज्जिन्ष्यः । वयम् । प्रेतिं । जायामहै । इतिं । तम् । वसुंभ्य इति वसुं - भ्यः । प्रेतिं । अयुच्छत् । तम् । त्रीणिं । अहानि । अबिभुरः । तेनं । 12

TS 5.5.2.6

त्रीणिं । च । श्वातिं । असृंजन्त । त्रयंश्विश्शतमिति त्रयं:- त्रिश्शतम् । च । तस्मांत् । त्र्यहमितिं त्रि - अहम् । भार्यः । प्रेतिं । एव । जायते । तान् । रुद्राः । अब्रुवन्न् । प्रेतिं । यूयम् । अजिनिद्वम् । वयम् । प्रेतिं । जायामहै । इतिं । तम् । रुद्रेभ्यः । प्रेतिं । अयुच्छन्न् । तम् । षट् । अहांनि । अबिभुरुः । तेनं । त्रीणिं । च । श्वातिं । असृंजन्त । त्रयंश्विश्शतमिति त्रयः - त्रिश्शतम् । च । तस्मांत् । षुड्हमितिं षट् - अहम् । भार्यः ।

प्रेतिं । एव । जायते । तान् । आदित्याः । अब्रुवन्न् । प्रेतिं । यूयम् । अजनिङ्वम् । वयम् । 13

TS 5.5.2.7

प्रेतिं । जायामहै । इतिं । तम् । आदित्येभ्यः । प्रेतिं । अयुच्छन्न् । तम् । द्वादेश । अहानि । अबिभ्रः । तेनं । त्रीणिं । च । शतानिं । असृंजन्त । त्रयंख्रिश्शतमिति त्रयः - त्रिश्शतम् । च । तस्मात् । द्वादुशाहमितिं द्वादश - अहम् । भार्यः । प्रेतिं । एव । जायते । तेनं । वै । ते । सहस्रम् । असृजन्त । उखाम् । सहस्रतमीमितिं सहस्र -तमीम् । यः । एवम् । उख्यम् । साहस्रम् । वेदं । प्रेतिं । सहस्रम् । पशून् । आमोति ॥ 14

(अग्निवान् - पंशुमानंसानीति वा अग्नि - र्द्घविष्ये - मृशेत् प्रजापंतिस्त्वा सादयतु तयां देवतंयाऽङ्गिर्स्व ध्रुवा सीद - तेन् - तानांदित्या अंब्रुवन् प्र यूयमंजनिद्वं वयं - चंत्वारिश्शर्च) (A2)

TS 5.5.3.1

यजुंषा । वै । एषा । ऋियते । यजुंषा । पुच्यते । यजुंषा । वीति । मुच्यते । यत् । उखा । सा । वै । एषा । एतर् हिं । यातयाम्नीति यात - याम्नी । सा । न । पुनः । प्रयुज्येति प्र - युज्यां । इति । आहुः । अग्ने । युक्ष्व । हि । ये । तवं । युक्ष्व । हि । देवहूर्तमानिति देव - हूर्तमान् । इति । उखायांम् । जुहोति । तेनं । एव । एनाम् । पुनः । प्रेति । युक्के । तेनं । अयातयाम्नीत्ययांत - याम्नी । यः । वै । अग्निम् । योगे । आगति इत्या - गते । युनक्तिं । युक्के । युक्के । युक्को । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । युक्के । युक्को । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । युक्के । युक्को । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । युक्के । युक्को । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । युक्के । युक्को । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । अग्ने । युक्के । युक्को । अग्ने । अग्ने

TS 5.5.3.2

युक्ष्व । हि । ये । तर्व । युक्ष्व । हि । देवहूर्तमानितिं देव - हूर्तमान् । इतिं । आह् । एषः । वै । अग्नेः । योगः । तेनं । एव । एनम् । युनक्ति । युङ्के । युञ्जानेषुं । ब्रह्मवादिन् इतिं

ब्रह्म - वादिनंः । वदुन्ति । न्यर्ङ् । अग्निः । चेतुन्या(3)ः । उत्ताना(3) इत्युंत् - ताना(3)ः । इति । वयंसाम् । वै । एषः । प्रतिमयेतिं प्रति - मयां । चीयते । यत् । अग्निः । यत् । न्यंञ्चम् । चिनुयात् । पृष्टितः । एनम् । आहुंतय् इत्या - हुत्यः । ऋच्छेयुः । यत् । उत्तानमित्युंत्-तानम् । न । पतिंतुम् । शुक्रुयात् । असुंवर्ग्य इत्यसुंवः-ग्यः । अस्य । स्यात् । प्राचीनंम् । उत्तानमित्युंत्-तानम् । 16

TS 5.5.3.3

पुरुष्शीर्,षमितिं पुरुष-शीर्,षम् । उपेतिं । दुधाति । मुखतः । एव । एनम् । आहुंतय इत्या - हुत्यः । ऋच्छन्ति । न । उत्तानमित्युत्- तानम् । चिनुते । सुवर्ग्य इतिं सुवः - ग्यंः । अस्य । भुवृति । सौर्या । जुहोति । चक्षुः । एव । अस्मिन्न । प्रतीतिं । दुधाति । द्विः । जुहोति । द्वे इति । हि । चक्षुंषी इति । सुमान्या । जुहोति । सुमानम् । हि । चक्षुः । समृद्ध्या इति सं - ऋद्भयै । देवासुरा इति देव - असुराः । सँयंता इति सं - युत्ताः । आसुन्न् । ते । वामम् । वसुं । सम् । नीतिं । अदुधतु । तत् । देवाः । वामभृतेतिं वाम - भृतौ । अवृञ्जत । तत् । वामभृत इतिं वाम - भृतः । वामभृत्त्वमितिं वामभृत् - त्वम् । यत् । वामभृतमितिं वाम - भृतंम् () । उपद्धातीत्युंप - द्धांति । वामम् । एव । तयाँ । वसुं । यजंमानः । भ्रातृंव्यस्य । वृङ्के । हिरंण्यमृद्र्धीति हिरंण्य - मृद्र्धी । भुवृति । ज्योतिः । वै । हिरंण्यम् । ज्योतिः । वामम् । ज्योतिंषा । एव । अस्य । ज्योतिः । वामम् । वृङ्के । द्वियुजुरितिं द्वि-युजुः । भुवृति । प्रतिष्ठित्या इति प्रतिं-स्थित्यै ॥ 17

(युञ्जानेष्वग्ने-प्राचीनंमुत्तानं - वांमुभृतं - चतुंर्विश्शतिश्च) (A3)

TS 5.5.4.1

आर्पः । वरुंणस्य । पत्नंयः । आसुन्न् । ताः । अग्निः । अभीतिं । अद्भ्यायुत् । ताः । समितिं । अभुवृत् । तस्यं । रेतः । परेतिं । अपुतृत् । तत् । इयम् । अभुवृत् । यत् । द्वितीयंम् । पुरापंतुदितिं परा - अपंतत् । तत् । असौ । अभुवृत् । इयम् । वै । विराडितिं वि - राट् । असौ । स्वराडितिं स्व - राट् । यत् । विराजावितिं वि - राजौं । उपद्धातीत्युंप-द्धांति । इमे इतिं । एव । उपेतिं । धुत्ते । यत् । वै । असौ । रेतः । सिञ्चति । तत् । अस्याम् । प्रतीति । तिष्ठति । तत् । प्रेति । जायते । ताः । ओषंधयः । 18

TS 5.5.4.2

वीरुधंः । भुवन्ति । ताः । अग्निः । अति । यः । एवम् । वेदं । प्रेतिं । एव । जायते । अन्नाद इत्यंन्न - अदः । भुवृति । यः । रेतुस्वी । स्यात् । प्रथमायाम् । तस्यं । चित्याम् । उभे इति । उपेति । दुद्भ्यात् । इमे इति । एव । अस्मै । सुमीची इति । रेतः । सिञ्चतः । यः । सिक्तरेता इतिं सिक्त - रेताः । स्यात् । प्रथुमायांम् । तस्यं । चित्यांम् । अन्याम् । उपेतिं । दुद्भ्यात् । उत्तमायामित्युंत्-तुमायाम् । अन्याम् । रेतः । एव । अस्य । सिक्तम् । आभ्याम् । उभयतः । परीतिं । गृह्णाति । सुँवथ्सरमितिं सं - वथ्सरम् । न । कम् । 19

TS 5.5.4.3

चन । प्रत्यवरोहेदितिं प्रति - अवरोहेत् । न । हि । इमे इतिं । कम् । चन । प्रत्यवरोहंत् इतिं प्रति - अवरोहंतः । तत् । एनयोः । व्रतम् । यः । वै । अपंशीर् षाणुमित्यपं -शीर् षाणुम् । अग्निम् । चिनुते । अपंशीर् षेत्यपं - शीर् षा । अमुष्मिन्नं । लोके । भुवृति । यः । सर्शोर्, षाणुमिति स - शीर्, षाणुम् । चिनुते । सर्शीर्, षेति स - शीर्, षा । अमुष्मिन्नं । लोके । भुवृति । चित्तिंम् । जुहोमि । मनसा । घृतेनं । यथां । देवाः । इह । आगम्बित्यां - गमन्नं । वीतिहां त्रा इतिं वीति - होत्राः । ऋतावृध् इत्यृत - वृधंः । सुमुद्रस्यं । वयुनंस्य । पत्मन्नं । जुहोमिं । विश्वकंर्मण इतिं विश्व - कर्मणे । विश्वां । अहां । अमंर्त्यम् । हविः । इतिं । स्वयमातृण्णामितिं स्वयं - आतृण्णाम् । उपधायेत्युंप - धार्य । जुहोति । 20

TS 5.5.4.4

पुतत् । वै । अुग्नेः । शिरंः । सर्शोर् षाणुमिति स - शीर् षाणुम् । पुव । अुग्निम् । चिनुते । सशीर् षेति स - शीर् षा । अमुष्मिन्नं । लोके । भुवृति । यः । एवम् । वेदं । सुवुर्गायेति सुवः - गार्यं । वै । एषः । लोकार्यं । चीयते । यत् । अग्निः । तस्यं । यत् । अयंथापूर्विमित्ययंथा - पूर्वम् । ऋियते । असुंवर्ग्यमित्यसुंवः-ग्यम् । अस्य । तत् । सुवुग्यं इतिं सुवः - ग्यः । अग्निः । चितिंम् । उपधायेत्युंप - धायं । अभीतिं । मृश्तेत् । चित्तिंम् । अचिंत्तिम् । चिनुवृत् । वीतिं । विद्वान् । पृष्ठा । इव् । वीता । वृजिना । च । मर्तान्ं । राये । च । नः । स्वुपुत्यायेतिं सु - अपुत्यायं () । देव । दितिंम् । च । रास्वं । अदिंतिम् । उरुष्यु । इतिं । यथापूर्वमितिं यथा - पूर्वम् । एव । एनाम् । उपेतिं । धत्ते । प्राञ्चंम् । एनम् । चिनुते । सुवुर्ग्यं इतिं सुवः - ग्यः । अस्य । भुवृति ॥ 21

(ओषंधयः - कं - जुंहोति - स्वपत्याया - ष्टादंश च) (A4)

TS 5.5.5.1

विश्वकुर्मेतिं विश्व - कुर्मा । दिशाम् । पतिंः । सः । नः । पुशून् । पातु । सः । अस्मान् । पातु । तस्मै । नमंः । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पतिः । रुद्रः । वरुंणः । अग्निः । दिशाम् । पतिः । सः । नः । पुशून् । पातु । सः । अस्मान् । पातु । तस्मै । नमः । एताः । वै । देवताः । एतेषाम् । पुशूनाम् । अधिपतयु इत्यधि - पुतुयुः । ताभ्यः । वै । एषः । एतिं । वृश्च्यते । यः । पुशुर्शीर्,षाणीतिं पशु - शीर्,षाणिं । उपदधातीत्युंप - दधांति । हिरुण्येष्टुका इति हिरण्य - इष्टुकाः । उपेति । दुधाति । एताभ्यः । एव । देवताभ्यः । नर्मः । करोति । ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । 22

TS 5.5.5.2

वुदुन्ति । अग्नौ । ग्राम्यान् । पुशून् । प्रेतिं । दुधाति । शुचा । आरुण्यान् । अर्प्यति । किम् । ततः । उदितिं । शिर्षुति । इतिं । यत् । हिर्ण्येष्टका इतिं हिरण्य - इष्टकाः । उपद्धातीत्युंप-द्धांति । अमृतंम् । वै । हिरंण्यम् । अमृतंन । एव । ग्राम्येभ्यः । पृशुभ्य इति पृशु - भ्यः । भेषजम् । करोति । न । एनान् । हिन्सित । प्राण इति प्र - अनः । वै । प्रथमा । स्वयमातृण्णेति स्वयं - आतृण्णा । व्यान इति वि - अनः । द्वितीयाँ । अपान इत्यंप-अनः । तृतीयाँ । अन्नं । प्रेति । अन्यात् । प्रथमाम् । स्वयमातृण्णामिति स्वयं - आतृण्णाम् । उपधायेत्युंप - धायं । प्राणेनेति प्र - अनेनं । एव । प्राणमिति प्र - अनम् । समिति । अद्ध्यति । वीति । अन्यात् । 23

TS 5.5.5.3

द्वितीयाँम् । उप्धायेत्युंप - धायं । व्यानेनेतिं वि - अनेनं । एव । व्यानमितिं वि - अनम् । सिमितिं । अद्ध्यति । अपेतिं । अन्यात् । तृतीयाँम् । उपधायेत्युंप - धायं । अपानेनेत्यंप - अनेनं । एव । अपानिमत्यंप - अनम् । सिमितिं । अद्ध्यति । अथो इतिं । प्राणैरितिं प्र - अनैः । एव । एनम् । सिमितिं । इन्धे । भूः । भुवंः । सुवंः । इतिं । स्वयमातृण्णा इतिं स्वयं-आतृण्णाः । उपेतिं । दुधाति । इमे । वै । लोकाः । स्वयमातृण्णा इतिं स्वयं-आतृण्णाः । एताभिः । खल्लं । वै । व्याहंतीभिरिति व्याहंति - भिः । प्रजापंतिरितिं प्रजा - पृतिः । प्रेतिं । अजायत । यत् । एताभिः । व्याहंतीभिरिति व्याहंति - भिः । स्वयमातृण्णा इतिं स्वयं - आतृण्णाः । उपद्धातीत्युंप - दधांति । इमान् । एव । लोकान् । उपधायेत्युंप - धायं । एषु । य

TS 5.5.5.4

लोकेषुं । अधि । प्रेतिं । जायते । प्राणायेतिं प्र - अनायं । व्यानायेतिं वि - अनायं । अपानायेत्यंप - अनायं । वाचे । त्वा । चक्षुंषे । त्वा । तयां । देवतंया । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद् । अग्निनां । वै । देवाः । सुवर्गमितिं सुवः - गम् । लोकम् । अजिगार्श्सन्न् । तेनं । पतिंतुम् । न । अश्रुक्कुवन्न् । ते । एताः । चतंस्रः । स्वयमातृण्णा इतिं स्वयं - अतृण्णाः । अप्रयन्न् । ताः । दिक्षु । उपेतिं । अद्धत् । तेनं । सुर्वतंश्वक्षुषेतिं सुर्वतः -

चक्षुषा । सुवर्गमितिं सुवः - गम् । लोकम् । आयन्न् । यत् । चतिस्रः । स्वयमातृण्णा इतिं स्वयं - आतृण्णाः । दिक्षु । उपदधातीत्युप - दधाति । सर्वतिश्चक्षुषेतिं सुर्वतः - चक्षुषा । एव । तत् । अग्निनां । यजमानः () । सुवर्गमितिं सुवः - गम् । लोकम् । एति ॥ 25

(ब्रह्मवादिनो - व्यंन्या - देषु - यर्जमानु - स्त्रीणिं च) (A5)

TS 5.5.6.1

अग्नै । एति । याहि । वीतये । इति । आह् । अह्नंत । एव । एनम् । अग्निम् । दूतम् । वृणीमहे । इति । आह् । हूत्वा । एव । एनम् । वृणीते । अग्निमाँ । अग्निः । सिमितिं । इद्ध्यते । इति । आह् । सिमितिं । इन्धे । एव । एनम् । अग्निः । वृत्राणिं । जङ्कन्त् । इति । आह् । सिमेद्ध इति सं - इद्धे । एव । अस्मिन्न् । इन्द्रियम् । दुधाति । अग्नेः । स्तोमम् । मनामहे । इतिं । आह् । मनुते । एव । एनम् । एतानिं । वै । अह्नाम् । स्तामि । वि । अह्नाम् । स्तामि । वि । अह्नाम् । । । ।

TS 5.5.6.2

अन्वहिमत्यंतु - अहम् । एव । एनम् । चिनुते । अवेति । अह्राँम् । रूपाणि । रुन्धे । ब्रह्मवादिन् इति ब्रह्म-वादिनः । वदन्ति । कस्मात् । सत्यात् । यातयाँमीरिति यात - यामीः । अन्याः । इष्टंकाः । अयातयामीत्ययांत-यामी । लोकपृंणेति लोकं - पृणा । इति । ऐन्द्राग्नीत्यैन्द्र-अग्नी । हि । बार् हस्पत्या । इति । ब्रूयात् । इन्द्राग्नी इतीन्द्र - अग्नी । च । हि । देवानाम् । बृहस्पतिः । च । अयातयामान् इत्ययांत - यामानः । अनुच्रत्वतीत्यंत्रचर - वृती । भवृति । अर्जामित्वायेत्यजांमि-त्वाय । अनुष्टुभेत्यंत्त - स्तुभा । अन्विति । चर्ति । आत्मा । वै । लोकपृंणेतिं लोकं - पृणा । प्राण इतिं प्र - अनः । अनुष्टुबित्यंत्त - स्तुप् । तस्मात् । प्राण इतिं प्र - अनः । सर्वाणि । अङ्गानि । अन्विति । चर्ति । ताः । अस्य । सूर्वदोहस् इति सूर्वं - दोहसः । 27

TS 5.5.6.3

इति । आहु । तस्मांत् । पर्रिषपरुषीति पर्रिष - पुरुषि । रसः । सोमंम् । श्रीणिन्ति । पृश्नंयः । इति । आहु । अन्नम् । वै । पृश्नि । अन्नम् । एव । अवेति । रुन्धे । अर्कः । वै । अियः । अर्नम् । अन्नम् । अन्नम् । एव । अवेति । रुन्धे । जन्मन् । देवानाम् । विर्शः । त्रिषु । एति । रोचने । दिवः । इति । आहु । इमान् । एव । अस्मै । लोकान् । ज्योतिष्मतः । करोति । यः । वै । इष्टंकानाम् । प्रतिष्ठामिति प्रति - स्थाम् । वेदं । प्रतीति । एव । तिष्ठिति । तयाँ () । देवत्या । अङ्गिरस्वत् । ध्रुवा । सीद् । इति । आहु । एषा । वै । इष्टंकानाम् । प्रतिष्ठेति । एव । तिष्ठिति ॥ 28

(रूपाणि - सूदंदोहस् - स्तया - षोडंश च) (A6)

TS 5.5.7.1

सुवर्गायेतिं सुवः - गार्य । वै । एषः । लोकार्य । चीयते । यत् । अग्निः । वर्ज्यः । एकाद्दिश्गीं । यत् । अग्नौ । एकाद्दिश्गींम् । मिनुयात् । वर्ज्जेण । एनम् । सुवर्गादितिं सुवः - गात् । लोकात् । अन्तः । दुद्ध्यात् । यत् । न । मिनुयात् । स्वर्र्शमिरिति स्वर्र्र-भिः । पृशून् । वीतिं । अद्ध्येते । एकयूपमित्येक - यूपम् । मिनोति । न । एनम् । वर्ज्जेण । सुवर्गादितिं सुवः - गात् । लोकात् । अन्तर्दधातीत्यंन्तः - दधांति । न । स्वर्र्शमिरिति स्वर्र-भिः । पृशून् । वीतिं । अद्ध्यति । वीतिं । वै । एषः । इन्द्वियेणं । वीर्येण । ऋद्भ्यते । यः । अग्निम् । चिन्वन् । अधिकामृतीत्यंधि - क्रामंति । ऐन्द्विया । 29

TS 5.5.7.2

ऋचा । आक्रमंणमित्यां - क्रमंणम् । प्रतीतिं । इष्टंकाम् । उपेतिं । दुद्ध्यात् । न । इन्द्रियेणं । वीर्येण । वीतिं । ऋद्ध्यते । रुद्रः । वै । एषः । यत् । अग्निः । तस्यं । तिस्रः । शुर्व्याः । प्रतीर्ची । तिरश्ची । अनूर्ची । ताभ्यः । वै । एषः । एति । वृश्च्यते । यः । अग्निम् । चिनुते । अग्निम् । चित्वा । तिसृधन्विमितिं तिसृ - धन्वम् । अयांचितम् । ब्राह्मणायं । दुद्यात् । ताभ्यः । एव । नमः । करोति । अथो इति । ताभ्यः । एव । आत्मानम् । निरितिं । क्रीणीते । यत् । ते । रुद्र । पुरः । 30

TS 5.5.7.3

धर्नुः । तत् । वातः । अन्वितिं । वातु । ते । तस्मैं । ते । रुद्र । सुँव्थ्सरेणेतिं सं - वृथ्सरेणं । नमः । करोमि । यत् । ते । रुद्र । दृक्षिणा । धर्नुः । तत् । वातः । अन्वितिं । वातु । ते । तस्मैं । ते । रुद्र । पृरिव्थ्सरेणेतिं पिर - वृथ्सरेणं । नमः । करोमि । यत् । ते । रुद्र । पृथ्वात् । धर्नुः । तत् । वातः । अन्वितिं । वातु । ते । तस्मैं । ते । रुद्र । इदाव्थ्सरेणं । नमः । करोमि । यत् । ते । रुद्र । उत्तरादित्युंत् - तरात् । धर्नुः । तत् । 31

TS 5.5.7.4

वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मैं । ते । रुद्ध । इदुवथ्सरेणेतींदु- वथ्सरेणं । नमः । करोमि । यत् । ते । रुद्ध । उपिरं । धन्नः । तत् । वातः । अन्विति । वातु । ते । तस्मैं । ते । रुद्ध । वथ्सरेणं । नमः । करोमि । रुद्रः । वै । एषः । यत् । अग्निः । सः । यथां । व्याघ्रः । कुद्धः । तिष्ठंति । एवम् । वै । एषः । एतर् हिं । सिर्श्वतिमिति सं - चित् म् । एतैः । उपेति । तिष्ठुते । नुमुस्कारैरितिं नमः-कारैः । एव । एनुम् । शुमुयुति । ये । अग्नर्यः । 32

TS 5.5.7.5

पुरीष्याः । प्रविष्टा इति प्र - विष्टाः । पृथिवीम् । अन्नं ॥ तेषाम् । त्वम् । असि । उत्तम इत्युंत् - तमः । प्रेतिं । नः । जीवातंवे । सुव् ॥ आपम् । त्वा । अग्ने । मनंसा । आपम् । त्वा । अग्ने । तपंसा । आपम् । त्वा । अग्ने । दीक्षयां । आपम् । त्वा । अग्ने । उपसद्धिरित्युंपुसत् - भिः । आपम् । त्वा । अग्ने । सुत्ययां । आपम् । त्वा । अग्ने । दक्षिणाभिः । आपम् । त्वा । अग्ने । अवभृथेनेत्यंव - भृथेनं । आपम् । त्वा । अग्ने । वश्यां । आपम् । त्वा । अग्ने । स्वगाकारेणेतिं स्वगा - कारेणं । इतिं । आह् () । एषा । वै । अग्नेः । आप्तिः । तयां । एव । एनम् । आम्नोति ॥ 33

(ऐन्द्रिया - पुर - उंत्तराद्धनुस्त- दुग्नयं - आहा - ष्टौ चं) (A7)

TS 5.5.8.1

गायत्रेणं । पुरस्तांत् । उपेतिं । तिष्ठते । प्राणिमितिं प्र - अनम् । एव । अस्मिन्न् । दुधाति । बृहद्भथन्तराभ्यामितिं बृहत् - रथन्तराभ्यांम् । पृक्षौ । ओजः । एव । अस्मिन्न् । दुधाति । ऋतुस्थायंज्ञायिज्ञयेन । पुच्छँम् । ऋतुषुं । एव । प्रतीतिं । तिष्ठति । पृष्ठैः । उपेतिं । तिष्ठते । तेजः । वै । पृष्ठानिं । तेजः । एव । अस्मिन्न् । दुधाति । प्रजापंतिरितिं पृजा - पृतिः । अग्निम् । असृजत । सः । अस्मात् । सृष्टः । पराङ्ं । ऐत् । तम् । वारवन्तीयेनेतिं वार - वन्तीयेन् । अवार्यत् । तत् । वारवन्तीयस्येतिं वार - वन्तीयंस्य । वारवन्तीयत्विमितिं वारवन्तीय - त्वम् । रयैतेनं । रयेती । अकुरुत । तत् । रयैतस्यं । रयैतत्विमितिं रयैत - त्वम् । रयैतेनं । रयेती । अकुरुत । तत् । रयैतस्यं । रयैतत्विमितिं रयैत - त्वम् । रयेतेनं । रयेती । अकुरुत । तत् । रयैतस्यं । रयैतत्विमितिं रयैत -

TS 5.5.8.2

यत् । वार्वन्तीयेनेतिं वार - वन्तीयेन । उपितष्ठंत इत्युंप - तिष्ठंते । वारयंते । एव । एनम् । रयैतेनं । रयेती । कुरुते । प्रजापंतेर्,हृदंयेन । अपिपक्षिमित्यंपि - पक्षम् । प्रतिं । उपेतिं । तिष्ठते । प्रेमाणम् । एव । अस्य । गच्छिति । प्राच्यां । त्वा । दिशा । साद्रयामि । गायत्रेणं । छन्दंसा । अग्निनां । देवतंया । अग्नेः । शिष्णां । अग्नेः । शिरंः । उपेतिं । द्र्धामि । दक्षिणया । त्वा । दिशा । साद्रयामि । त्रष्टुंभेन । छन्दंसा । इन्द्रेण । देवतंया । अग्नेः । पक्षेणं । अग्नेः । पक्षम् । उपेतिं । द्र्धामि । प्रतीच्यां । त्वा । दिशा । साद्रयामि । उठि

TS 5.5.8.3

जागंतेन । छन्दंसा । स्वित्रा । देवतंया । अग्नेः । पुच्छंन । अग्नेः । पुच्छंम् । उपेतिं । दुधामि । उदींच्या । त्वा । दिशा । सादुयामि । आर्नुष्टुभेनेत्यान्नं - स्तुभेन । छन्दंसा । मित्रावरुंणाभ्यामितिं मित्रा-वरुंणाभ्याम् । देवतंया । अग्नेः । पृक्षेणं । अग्नेः । पृक्षम् । उपेतिं । दुधामि । ऊद्र्ध्वयां । त्वा । दिशा । सादुयामि । पाङ्केन । छन्दंसा । बृह्स्पितंना । देवतंया । अग्नेः । पृष्ठेनं । अग्नेः । पृष्ठम् । उपेतिं । दुधामि । यः । वै । अपात्मानित्यपं-आत्मानम् । अग्निम् । चिनुते । अपात्मेत्यपं - आत्मा । अमुिक्मिन्नं । लोके । भवति । यः । सात्मानिति स - आत्मानम् । चिनुते () । सात्मिति स-आत्मा । अमुिक्मिन्नं । लोके । भवति । आत्मेष्टका इत्यात्म-इष्टकाः । उपेतिं । दुधाति । एषः । वै । अग्नेः । आत्मा । सात्मानिति स-आत्मानम् । एव । अग्निम् । चिनुते । सात्मिति स - आत्मा । अमुिक्मिन्नं । लोके । मवति । यः । एवम् । वेदं ॥ 36

(रथैतुत्वं - प्रतीच्यां त्वा दिशा सांदयामि - यः सात्मांनं चिन्नते - द्वाविश्रंशतिश्च) (A8)

TS 5.5.9.1

अग्नें । उद्ध इत्युंद - धे । या । ते । इषुंः । युवा । नामं । तयाँ । नः । मृड् । तस्याः । ते । नमः । तस्याः । ते । उपेतिं । जीवंन्तः । भृ्यास्म । अग्नें । दुद्धृ । गृह्य । किश्र्शिल् । वन्य । या । ते । इषुंः । युवा । नामं । तयाँ । नः । मृडु । तस्याः । ते । नमः । तस्याः । ते । उपेतिं । जीवंन्तः । भृ्यास्म । पर्ञ्च । वै । एते । अग्नर्यः । यत् । चितंयः । उद्धिरित्युंद - धिः । एव । नामं । प्रथमः । दुद्धः । 37

TS 5.5.9.2

द्वितीर्यः । गह्यः । तृतीर्यः । किर्श्चिलः । चतुर्थः । वन्यः । पश्चमः । तेभ्यः । यत्

। आहुंतीिरित्या - हुतीः । न । जुहुयात् । अद्भुर्युम् । च । यजमानम् । च । प्रेतिं । दुहेयुः । यत् । एताः । आहुंतीिरित्या - हुतीः । जुहोतिं । भागधेयेनेतिं भागधेयेन । एव । एनान् । शुम्यति । न । आर्तिम् । एति । ऋच्छति । अद्भुर्युः । न । यजमानः । वाक् । मे । आसन् । नसोः । प्राण इतिं प्र - अनः । अक्ष्योः । चक्षुः । कर्णयोः । श्रोत्रम् । बाहुवोः । बल्लम् । ऊरुवोः । ओजंः । अरिष्टा । विश्वांनि । अङ्गांनि । तुनूः । 38

TS 5.5.9.3

त्तुवां । मे । सह । नमंः । ते । अस्तु । मा । मा । हिश्सीः । अपेतिं । वै । एतस्मांत् । प्राणा इतिं प्र - अनाः । ऋामन्ति । यः । अग्निम् । चिन्वन्न । अधिक्रामृतीत्यंधि - क्रामंति । वाक् । मे । आसन्न । नसोः । प्राण इतिं प्र - अनः । इतिं । आह् । प्राणानितिं प्र - अनान् । एव । आत्मन्न । धृते । यः । रुद्रः । अग्नौ । यः । अफ्स्वत्यंप् - सु । यः । ओषंधीषु । यः । रुद्रः । विश्वां । भुवना । आविवेशेत्यां - विवेशं । तस्में । रुद्रायं । नमंः । अस्तु । आहुतिभागा इत्याहुंति - भागाः । वै । अन्ये । रुद्राः । हृविर्भागाः इतिं हृविः - भागाः । 39

TS 5.5.9.4

अन्ये । शृत्रुद्रीयमितिं शत - रुद्रीयंम् । हुत्वा । गावीधुकम् । चरुम् । एतेनं । यजुंषा । चरुमायांम् । इष्टंकायाम् । नीतिं । दुद्ध्यात् । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । एव । एनम् । शृम्यति । तस्यं । तु । वै । शृत्रुद्रीयमितिं शत - रुद्रीयंम् । हुतम् । इतिं । आहुः । यस्यं । एतत् । अग्नौ । क्रियतें । इतिं । वसंवः । त्वा । रुद्रैः । पुरस्तांत् । पान्तु । पितरेः । त्वा । यमरांजान् इतिं यम - राजानः । पितृभिरितिं पितृ - भिः । दक्षिणतः । पान्तु । आदित्याः । त्वा । विश्वैः । देवैः । पृथात् । पान्तु । चुतानः । त्वा । मारुतः । मरुद्धिरितिं मरुत् - भिः । उत्तर्त इत्युत् - तर्तः । पातु । 40

TS 5.5.9.5

देवाः । त्वा । इन्द्रंज्येष्ठा इतीन्द्रं - ज्येष्ठाः । वर्रणराजान् इति वर्रण - राजानः । अधस्तात् । च । उपिरंष्ठात् । च । पान्तु । न । वै । एतेनं । पूतः । न । मेद्ध्यः । न । प्रोक्षित इति प्र - उक्षितः । यत् । एन्म् । अतंः । प्राचीनम् । प्रोक्षतीतिं प्र - उक्षतिं । यथ् । सिश्चितिमिति सं - चितम् । आज्येन । प्रोक्षतीतिं प्र - उक्षतिं । तेनं । पूतः । तेनं । मेद्ध्यः । तेनं । प्रोक्षित् इति प्र-उक्षितः ॥ 41

(दुध्र - स्तुनू - र्ह्विर्भागाः - पातु - द्वात्रिर्श्शच) (A9)

TS 5.5.10.1

समीर्ची । नामं । असि । प्राची । दिक् । तस्याः । ते । अग्निः । अधिपितिरित्यिधे - पृतिः । असितः । रृक्षिता । यः । च । अधिपितिरित्यिधे-पृतिः । यः । च । गोप्ता । ताभ्याम् । नमः । तो । नः । मृड्यताम् । ते । यम् । द्विष्मः । यः । च । नः । द्वेष्टिं । तम् । वाम् । जम्भे । दुधामि । ओजस्विनी । नामं । असि । दुक्षिणा । दिक् । तस्याः । ते । इन्द्रः । अधिपितिरित्यिधे - पृतिः । पृदांकुः । प्राची । नामं । असि । प्रतीर्ची । दिक् । तस्याः । ते । 42

TS 5.5.10.2

सोमंः । अधिपितिरित्यिधं - पृतिः । स्वज इतिं स्व - जः । अवस्थावेत्यंव - स्थावां । नामं । असि । उदींची । दिक् । तस्याः । ते । वरुंणः । अधिपितिरित्यिधं-पृतिः । तिरश्वंराजिरितिं तिरश्वं-गुजिः । अधिपृत्नीत्यिधं-पृत्नी । नामं । असि । बृह्ती । दिक् । तस्याः । ते । बृह्स्पितिः । अधिपितिरित्यिधं - पृतिः । श्वित्रः । वृश्चिनीं । नामं । असि । इ्यं । दिक् । तस्याः । ते । यमः । अधिपितिरित्यिधं-पृतिः । कृल्माषंग्रीव इतिं कृल्माषं - ग्रीवः । रृक्षिता । यः । च । अधिपितिरित्यिधं-पृतिः । यः । च । गोष्ता । ताभ्यांम् । नमः । तौ । नः । मृह्यताम् । ते । यम् । द्विष्मः । यः । च । 43

TS 5.5.10.3

नः । द्वेष्टिं । तम् । वाम् । जम्भें । दुधामि । एताः । वै । देवताः । अग्निम् । चितम् । रुक्षुन्ति । ताभ्यः । यत् । आहुंतीरित्या - हुतीः । न । जुहुयात् । अद्भुर्युम् । च । यजंमानम् । च । ध्यायेयुः । यत् । एताः । आहुंतीरित्या - हुतीः । जुहोतिं । भागधेयेनेतिं भाग-धेयेन । एव । एनान् । शुम्यति । न । आर्तिम् । एतिं । ऋच्छति । अद्भुर्यः । न । यजंमानः । हेतयः । नामं । स्थु । तेषांम् । वः । पुरः । गृहाः । अग्निः । वः । इषंवः । स्छिलः । निलिपां इतिं नि-लिपांः । नामं । 44

TS 5.5.10.4

स्थ । तेषांम् । वः । दुक्षिणा । गृहाः । पितरंः । वः । इषंवः । सगरः । वृज्जिणंः । नामं । स्थ । तेषांम् । वः । पश्चात् । गृहाः । स्वमंः । वः । इषंवः । गह्वरः । अवस्थावांन् इत्यंव - स्थावांनः । नामं । स्थ । तेषांम् । वः । उत्तरादित्युंत् - तरात् । गृहाः । आपंः । वः । इषंवः । सुमुद्रः । अधिपतय इत्यधि - पृत्यः । नामं । स्थ । तेषांम् । वः । उपिरं । गृहाः । वर्ष्णम् । वः । इषंवः । अवस्वान् । ऋव्याः । नामं । स्थ । पार्थिवाः । तेषांम् । वः । इह । गृहाः । 45

TS 5.5.10.5

अन्नम् । वः । इषेवः । निमिष इतिं नि - मिषः । वात्नामिनितं वात - नामम् । तेभ्यः । वः । नमः । ते । नः । मृड्यत् । ते । यम् । द्विष्मः । यः । च । नः । द्वेष्टिं । तम् । वः । जम्भे । द्धामि । हुताद् इतिं हुत - अदः । वै । अन्ये । देवाः । अहुताद् इत्यंहुत - अदः । अन्ये । तान् । अग्निचिदित्यंग्नि - चित् । एव । उभयान् । प्रीणाति । दुद्धा । मधुमिश्रेणेतिं मधु - मिश्रेणं । एताः । आहुंतीरित्या-हुतीः । जुहोति । भागधेयेनेतिं भाग - धेयेन । एव । एनान् । प्रीणाति । अथो इतिं । खळुं । आहुः । इष्टंकाः । वै । देवाः

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्वाद्यानं निरूपणं https://www.vedavms.in 19

। अहुताद इत्यंहुत - अदंः । इतिं । 46

TS 5.5.10.6

अनुपरिक्रामित्यंनु - परिक्रामंम् । जुहोति । अपरिवर्गमित्यपरि - वर्गम् । एव । एनान् । प्रीणाति । इमम् । स्तमम् । ऊर्जस्वन्तम् । ध्रय् । अपाम् । प्रप्यांतिमिति प्र-प्यातम् । अग्रे । सरिरस्यं । मद्ध्ये ॥ उथ्सम् । जुष्स्व । मधुमन्तिमिति मधुं-मन्तम् । ऊर्व । समुद्रियम् । सदंनम् । एति । विश्वास्व ॥ यः । वै । अग्निम् । प्रयुज्येति प्र - युज्यं । न । विमुञ्जतीति वि - मुञ्जति । यथां । अर्थः । युक्तः । अविमुच्यमान् इत्यवि - मुच्यमानः । क्षुद्ध्यन्ते । पर्मिवति । पर्मिवति । एवम् । अस्य । अग्निः । परेति । भवति । तम् । पर्मिवति । परा । स्र्वः । यरा । भवति । पर्मिवति । तम् । पर्मिवति । परा । अन्निः । अन्निः । अन्निः । अन्निः । अन्निः । अग्निः । स्रामितिः । स्रामितिः । अन्निः । अन्निः । अन्निः । अग्निः । स्रामितिः । स्रामितिः । अग्निः । स्रामितिः । भवति । एवम् । अग्निः । भवति । स्रामितिः । भवतिः । अग्निः । अग्निः । अग्निः । अग्निः । भवतिः । भव

TS 5.5.10.7

भवति । इमम् । स्तनंम् । ऊर्जस्वन्तम् । ध्य । अपाम् । इति । आज्यंस्य । पूर्णाम् । स्रुचंम् । जुहोति । एषः । वै । अग्नेः । विमोक इति वि - मोकः । विमुच्येति वि - मुच्यं । एव । अस्मै । अन्नम् । अपीति । दुधाति । तस्मात् । आहुः । यः । च । एवम् । वेदं । यः । च । न । सुधायमिति सु - धायम् । हु । वै । वाजी । सुहित इति सु - हितः । दुधाति । इति । अग्निः । वाव । वाजी । तम् । एव । तत् । प्रीणाति । सः । एनम् । प्रीतः । प्रीणाति । वसीयान् । भवति () ॥ 48

(प्रतीची दिक्तस्यांस्ते-द्विष्मो यश्चं-निलिम्पा ना-मे ह गृहा-इतिं-लूक्षो-वसीयान् भवति) (A10)

TS 5.5.11.1

इन्द्रांय । राज्ञें । सूक्ररः । वरुंणाय । राज्ञें । कृष्णः । यमायं । राज्ञें । ऋश्यः । ऋष्भायं । राज्ञें । गुव्यः । शार्दूलायं । राज्ञें । गौरः । पुरुषराजायेतिं पुरुष - राजायं । मुर्कटः ।

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्वाद्यानं निरूपणं https://www.vedavms.in 20

क्षिप्रश्येनस्येति क्षिप्र - श्येनस्य । वर्तिका । नीलंङ्गोः । क्रिमिः । सोमंस्य । राज्ञाः । कुलुङ्गः । सिन्धोः । शिश्शुमारः । हिमवंत इति हिम - वृतः । हुस्ती ॥

इन्द्रांय राज्ञं सूक्ररो वरुंणाय राज्ञे कृष्णां यमाय राज्ञ् ऋश्यं ऋष्भाय राज्ञं गवयः शाँदू्लाय राज्ञं गौरः पुरुषराजायं मुर्कटः क्षिप्रश्येनस्य वर्तिका नीलंङ्गोः क्रिमिः सोमंस्य राज्ञंः कुलुङ्गः सिन्धोः शिश्शुमारों हिमवंतो हस्ती ॥ 49 (इन्द्रांय राज्ञे-ऽष्टाविश्रंशतिः) (A11)

TS 5.5.12.1

म्युः । प्राजापत्य इतिं प्राजा - पत्यः । ऊलः । हलींक्ष्णः । वृष्दर्शः । ते । धातुः । सर्रस्वत्यै । शारिः । श्येता । पुरुष्वागितिं पुरुष-वाक् । सर्रस्वते । शुर्कः । श्येतः । पुरुष्वागितिं पुरुष-वाक् । आरुण्यः । अजः । नुकुलः । शकौं । ते । पौष्णाः । वाचे । ऋौञ्चः ॥ 50

(मयु - स्त्रयोविश्शतिः) (A12)

TS 5.5.13.1

अपाम् । नप्त्रे । जुषः । नाुऋः । मकंरः । कुर्लीकयः । ते । अकूपारस्य । वाचे । पैङ्गराज इति पैङ्ग-राजः । भगाय । कुषीतंकः । आती । वाहुसः । दर्विदा । ते । वायुव्याः । दिग्भ्य इति दिक्-भ्यः । चुऋवाकः ॥ 51

(अपा - मेकान्नविर्शशातिः) (A13)

TS 5.5.14.1

बलांय । अजुगुरः । आुखुः । सृजुया । शुयण्डंकः । ते । मैत्राः । मृत्यवै । असिुतः ।

मन्यवें । स्वज इतिं स्व - जः । कुर्भींनस् इतिं कुंभी - नसः । पुष्करसाद इतिं पुष्कर - सादः । लोहिताहिरितिं लोहित-अहिः । ते । त्वाष्ट्राः । प्रतिश्रुत्कांया इतिं प्रति - श्रुत्कांयै । वाहसः ॥ 52

(बलांया - ष्टादंश) (A14)

TS 5.5.15.1

पुरुषमृग इतिं पुरुष - मृगः । चन्द्रमंसे । गोधा । कालंका । दार्वाघाट इतिं दारु-आघातः । ते । वनस्पतीनाम् । एणी । अहैं । कृष्णाः । रात्रियै । पिकः । क्ष्विङ्काः । नीलंशीर्ष्णीति नीलं - शीर्ष्णी । ते । अर्यम्णे । धातुः । कृत्कटः ॥ 53

(पुरुषमृगौ-ऽष्टादंश) (A15)

TS 5.5.16.1

सौरी । बुलाकाँ । ऋश्यः । मयूरः । श्येनः । ते । गुन्धर्वाणांम् । वसूनाम् । कृपिञ्चलः । रुद्राणांम् । तित्तिरः । रोहित् । कुण्डृणार्चौ । गोलत्तिका । ताः । अफ्सरसांम् । अरंण्याय । सृमुरः ॥ 54

(सौ-र्यष्टादंश) (A16)

TS 5.5.17.1

पृष्तः । वैश्वदेव इतिं वैश्व - देवः । पित्वः । न्यङ्कः । कशः । ते । अर्नुमत्या इत्यर्नु - मृत्यै । अन्यवाप इत्यंन्य - वापः । अद्र्धमासानामित्यंद्र्ध - मासानाम् । मासाम् । कृश्यपः । क्वियः । कुटरुः । दात्यौहः । ते । सिनीवाल्यै । बृहस्पतंये । शित्पुटः ॥ 55

(पृषतां- ऽष्टादंश) (A17)

TS 5.5.18.1

शकौ । भौमी । पान्त्रः । कशंः । मान्थीलवंः । ते । पितृणाम् । ऋतूनाम् । जहंका । सुँवथ्सरायेतिं सं-वथ्सरायं । लोपौ । कृपोतः । उलूंकः । शशः । ते । नैर्,ऋता इतिं नैः -ऋताः । कृक्वाकुः । सावित्रः ॥ 56

(शका - ऽष्टादंश) (A18)

TS 5.5.19.1

रुरुं: । रौद्रः । कृकुलासः । शुकुनिं: । पिप्पंका । ते । शुरुव्यांयै । हिरिणः । मारुतः । ब्रह्मणे । शार्गः । तुरक्षुं: । कृष्णः । श्वा । चतुरक्ष इतिं चतुः - अक्षः । गुर्दुभः । ते । इतुरुजुनानामितीतर-जुनानाम् । अग्नयें । धूंक्ष्णां ॥ 57

(रुरुं - विंश्शातिः) (A19)

TS 5.5.20.1

अ्लुजः । आन्तिरिक्षः । उद्रः । मुद्गुः । प्रुवः । ते । अपाम् । अदित्यै । हश्ससाचिरितिं हश्स - साचिः । इन्द्राण्यै । कीर्,शाँ । गृध्रंः । शितिकक्षीतिं शिति - कक्षी । वाद्र्ध्राण्यसः । ते । दिव्याः । द्यावापृथिव्येतिं द्यावा - पृथिव्यां । श्वाविदितिं श्व - वित् ॥ 58

(अ्लुजां - ऽष्टादंश) (A20)

TS 5.5.21.1

सुपूर्ण इति सु - पूर्णः । पार्जुन्यः । हर्श्सः । वृकः । वृषुद्रशः । ते । ऐन्द्राः । अपाम् । उद्रः । अर्युम्णे । लोपाशः । सिर्हः । नुकुलः । व्याघ्रः । ते । मुहेन्द्रायेति महा - इन्द्राये । कामाय । परंस्वान् ॥ 59

(सुपुणौं - ऽष्टादंश) (A21)

TS 5.5.22.1

आग्नेयः । कृष्णग्नींव इतिं कृष्ण - ग्रीवः । सार्स्वती । मेषी । बुभुः । सौम्यः । पौष्णः । स्यामः । शितिपृष्ठ इतिं शिति -पृष्ठः । बार्,हस्पत्यः । शिल्पः । वैश्वदेव इतिं वैश्व - देवः । ऐन्द्रः । अरुणः । मारुतः । कुल्मार्षः । ऐन्द्राग्न इत्यैन्द्र - अग्नः । सश्हित इतिं सं - हितः । अधोरांम् इत्यधः - रामः । सावित्रः । वारुणः । पेत्वः ॥ 60

(आग्नेयो - द्वाविश्रीताताः) (A22)

TS 5.5.23.1

अर्थः । तूपरः । गोमृग इतिं गो - मृगः । ते । प्राजापत्या इतिं प्राजा - पत्याः । आग्नेयौ । कृष्णग्रीवावितिं कृष्ण - ग्रीवौ । त्वाष्ट्रौ । लोमशस्यभावितिं लोमश - सक्थौ । शितिपृष्ठावितिं शिति - पृष्ठौ । बार्,हस्पत्यौ । धात्रे । पृषोद्रर इतिं पृष - उद्रः । सौर्यः । बलक्षः । पेत्वः ॥ **61**

(अश्वः - षोडंश) (A23)

TS 5.5.24.1

अग्नये । अनीकवत् इत्यनीक-वृते । रोहिंताञ्चिरिति रोहिंत-अञ्जिः । अनुङ्वान् । अधोरांमावित्यधः

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः - वायव्यपश्वाद्यानं निरूपणं https://www.vedavms.in 24

- रामौ । सावित्रौ । पौष्णौ । रजतनांभी इतिं रजत - नाभी । वैश्वदेवावितिं वैश्व-देवौ । पिशङ्गौ । तूपरौ । मारुतः । कुल्माषः । आग्नेयः । कुष्णः । अजः । सारुस्वती । मेषी । वारुणः । कृष्णः । एकंशितिपादित्येकं-शितिपात् । पेत्वंः ॥ 62

(अग्नये - द्वाविश्रंशतिः) (A24)

praSna korvai with starting padams of 1 to 24 anuvAkams:(यदेकेन - प्रजापंतिः प्रेणाऽनु - यजुषा - ऽऽपो - विश्वकुर्मा - ऽग्न आ याहि - सुवर्गाय वज्रो -

गायुत्रेणा - ग्नं उद्धे - सुमीची - न्द्रांय - मुयु - रुपां - बलांय - पुरुषमृगः - सौरी - पृष्वतः -राका - रुरुं - रलजः - सुपर्ण - आग्नेयो - ऽश्वो - ऽग्नयेऽनींकवते - चतुर्विश्शतिः)

korvai with starting padams of1, 11, 21 series of pa jcAtis :- (यदेकेन - स पापीया - नेतद्वा अग्ने - र्धनुस्तद् - देवास्त्वेन्द्रंज्येष्ठा - अपां नप्त्रे - ऽर्धस्तूप्रो - द्विषष्टिः)

first and last padam of fifth praSnam of 5th kANDam (यदेके - नैकंशितिपात् पेत्वं:)

॥ हिर्रः 🕉 ॥ ॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥